

پدافند غیر عامل در حوزه

شبکه ارتباطات ثابت

فهرست

۳	..... مقدمه
۴	..... فصل اول: آشنایی با شبکه تلفن ثابت
۱۱	..... فصل دوم: تاریخچه شبکه تلفن ثابت
۱۳	..... فصل سوم: انواع تهدیدات و حملات در شبکه PSTN
۱۷	..... فصل چهارم: راهکارهای مقابله با تهدیدات

مقدمه

تلفن ثابت نخستین بار در سال ۱۲۶۹ هجری شمسی، چهارده سال پس از اختراع آن، در تهران راه‌اندازی شد. از زمان اختراع تلفن در سال ۱۸۷۶، این وسیله برای بیش از یک قرن، نقش منحصر به فردی را در دنیای ارتباطات ایفا کرده است. امروزه هر چند شیوه‌های جدید ارتباطی همچون تلفن همراه ظهور کرده‌اند، اما همچنان تلفن ثابت، به دلیل داشتن مزایای خاص از جایگاه ویژه‌ای در ارتباطات هزاره سوم برخوردار است. برخورداری از امنیت نسبی در مقایسه با شیوه‌های نوین ارتباطی از جمله مزایای شبکه تلفن ثابت است. با این وجود، این شبکه نیز در معرض تهدیدات مختلفی است. لذا در ادامه ابتدا به مرور کلی ساختار شبکه تلفن ثابت پرداخته و سپس برخی تهدیدات این شبکه و راهکارهای مقابله با آن‌ها را از منظر پدافند غیرعامل بررسی می‌کنیم.

فصل ۱

آشنایی با شبکه تلفن ثابت

سرویس‌های شبکه تلفن ثابت به چند دسته قابل تقسیم است: سرویس‌هایی که توسط شبکه^۱ PSTN ارائه می‌شود، سرویس‌های شبکه هوشمند، سرویس‌های شبکه^۲ ISDN، سرویس پیچینگ و سرویس‌هایی که به واسطه شبکه^۳ WLL ارائه می‌شود. با توجه به گستردگی و فراگیری شبکه PSTN نسبت به شبکه‌های دیگر، در ادامه این فصل به بررسی مؤلفه‌ها و سرویس‌های این شبکه خواهیم پرداخت و در انتها شرح مختصری در خصوص سایر شبکه‌ها ارائه خواهد شد.

---

^۱ Public Switched Telephone Network

^۲ Integrated Services Data Network

^۳ Wireless Local Loop

شبکه تلفن ثابت PSTN

شبکه تلفنی سویچ عمومی یا PSTN، یک ابرشبکه متشکل از شبکه‌های تلفنی سویچ مداری در سراسر دنیا است. این شبکه برخلاف شبکه اینترنت که یک شبکه مبتنی بر IP¹ است، بر پایه سویچینگ مداری بنا شده است. در ادامه برخی مؤلفه‌های مهم و مفاهیم اساسی این شبکه معرفی می‌شوند.

سیگنالینگ

سیگنالینگ به بیان ساده عبارت است از انتقال اطلاعات کنترلی در شبکه تلفنی. این اطلاعات شامل سیگنال‌های لازم برای برقراری ارتباط، امتداد و پایان آن است. در شبکه تلفن ثابت دو نوع سیگنالینگ CAS² و CCS7³ (SS7⁴) متداول است. به طور کلی، استفاده از CAS، علاوه بر محدود کردن ظرفیت ارتباطی کشور، باعث ایجاد محدودیت در آرایه سرویس‌ها و فناوری‌های جدید مخابرات نیز می‌شود. از جمله مزایای CCS7 نسبت به CAS می‌توان به افزایش سرعت برقراری ارتباط، کاهش زمان اشغال بودن خطوط، امکان استفاده از شبکه ه فعلی برای پیاده‌سازی شبکه‌های نسل جدید و امکان مزاحم‌یابی سریع اشاره کرد.

---

¹ IP Based

² Channel Associated Signaling

³ Common Channel Signaling 7

⁴ Signaling System 7

شماره گذاری

اساساً دو روش برای شماره گذاری در شبکه تلفن ثابت وجود دارد. روش بسته^۱ یا نامنظم و روش باز^۲ یا منظم. در روش بسته، کل کشور شامل یک منطقه شماره گذاری است. به این معنی که، برای آغاز هر مکالمه، شماره گیری ملی به صورت کامل صورت می گیرد. در روش باز، کل کشور به چند منطقه جغرافیایی تقسیم می شود. در این حالت، برای مکالمات محلی، شماره گیری به صورت محلی و برای مکالمات بین منطقه‌ای، شماره گیری ملی به صورت کامل صورت می گیرد.

روش بسته عمدتاً در آمریکای شمالی و روش باز در اروپا و آسیا متداول است. شماره گیری متداول در کشور ما نیز مبتنی بر روش باز است. هر کدام از این روش‌ها، مزایا و معایب خاص خودش را دارد. به عنوان مثال، روش بسته دارای شماره‌های با طول یکسان برای کلیه مکالمات و نیز شماره‌های قابل حمل است. از سوی دیگر، روش باز دارای شماره‌های با طول کمتر برای مکالمات محلی نسبت به مکالمات بین منطقه‌ای است.

همزمانی

به بیان ساده، «همزمانی» به معنی استفاده از یک ساعت واحد در نقاط مختلف شبکه مخابراتی است. مسأله همزمانی سامانه‌های سوئیچ و انتقال مخابراتی واقع در نقاط مختلف شبکه با توجه به دگرگونی شبکه‌های تلفنی و تغییر سامانه‌های انتقال در این شبکه‌ها از حالت رقومی به دیجیتال و عملکرد این سامانه‌ها با نرخ بیت مشخص، اهمیت ویژه می‌یابد. به عنوان

---

1 Closed method

2 Open method

مثال، عدم رعایت همزمانی در سامانه‌های مخابراتی باعث بروز نویز شنوایی در سرویس‌های صوت و از بین رفتن اطلاعات در سامانه‌های سیگنالینگ و داده می‌گردد.

معرفی دیگر شبکه‌های ارتباطات کابلی و ثابت

در ادامه چند شبکه دیگر ارتباطات کابلی و ثابت به اختصار معرفی خواهد شد.

شبکه هوشمند^۱

شبکه هوشمند، شبکه‌ای است که در لایه بالایی شبکه مخابراتی قرار می‌گیرد. در این شبکه، انواع و اقسام سرویس‌ها به راحتی و با انعطاف پذیری زیاد قابل تعریف و ارائه هستند. برای تحقق یک شبکه هوشمند، باید نقاط هوشمند در تعامل با نقاط فعلی شبکه به ساختار شبکه افزوده شوند. ارتباط این نقاط هوشمند با یکدیگر و نیز با سایر نقاط شبکه بر روی بستر CCS7 صورت می‌گیرد.

○ مزایای شبکه هوشمند

مزایای بهره‌گیری از شبکه هوشمند در شبکه ارتباطات ثابت شامل این موارد است:

۱. جداسازی اعمال مربوط به سرویس از سوئیچ‌های تلفنی به منظور یکنواخت کردن نحوه استفاده از آن‌ها
۲. ارائه سریع‌تر سرویس‌ها
۳. بالا بردن درصد مکالمات موفق

---

¹ Intelligent Network

۴. استفاده مؤثر از منابع شبکه
۵. مدیریت قابل انعطاف بر روی سرویس ها
۶. امکان کنترل پارامترهای ارائه سرویس از طریق مشترک

شبکه^۱ ISDN

از دهه ۷۰ میلادی، ایجاد شبکه داده جهت استفاده عموم مردم آغاز شد. با گسترش این شبکه در کنار شبکه تلفنی، نیاز به یکپارچه سازی آن در دهه ۸۰ میلادی احساس و منجر به ایجاد شبکه ISDN شد. این شبکه، به دلیل توانمندی های خود، ضمن یکپارچه سازی سرویس های صوت، تصویر و داده، اثرات ترافیکی هر یک از شبکه های مذکور را بر یکدیگر از بین می برد و سرویس های ارزش افزوده متنوعی را ارائه می دهد.

شبکه ISDN امکان ارائه سرویس های جدید مخابراتی را که برای پشتیبانی آنها کانال های ۶۴ کیلو بیت بر ثانیه و یا مضربی از آن تا دومگابیت بر ثانیه مورد نیاز است، فراهم می آورد.

شبکه^۲ WLL

شبکه WLL، مجموعه ای از تجهیزات، واسطها و امکانات مخابراتی است که نلغین کننده دسترسی رادیویی به شبکه PSTN است. با استفاده از این نوع دسترسی بی سیم، تقریباً می توان هر سرویسی را که قابل ارائه به مشترکین PSTN است، به مشترکین این سرآمانه نیز ارائه کرد.

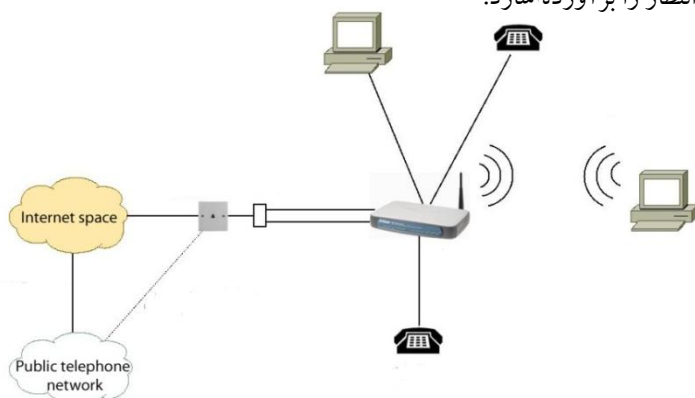
^۱ Integrated Services Data Network

^۲ Wireless Local Loop

سرویس صوت مبتنی بر IP (VoIP)¹

نسل بعدی ارتباطات صوتی VoIP است. این سرویس انتقال صوت از طریق شبکه های سوئیچ بسته ای² و شبکه اینترنت را ممکن می سازد. پیاده سازی موفق این فناوری نیازمند راهکارهای امنیتی قوی است. اگر یک شبکه VoIP دارای امنیت لازم نباشد نمی تواند کیفیت و اعتبار مورد انتظار را برآورده سازد.

در این روش با کمک اینترنت کاربر با مراجعه به سایت های خاص شماره مد نظر خود را در کشور هدف به صورت ظاهری کرایه می کند. در واقع اینترنت با ایجاد ارتباط ارزان قیمت و سریع به سرعت در مخابرات کشورها نفوذ نموده است.³ چالش های امنیتی مرتبط با شبکه های مبتنی بر IP مقوله محافظت از این شبکه ها را در مقابل تهدیدات، بسیار پیچیده تر و دشوارتر از شبکه های انتقال صوتی سنتی می کند. به عنوان مثال VoIP در برابر حملات مختص شبکه های IP نظیر کرم ها، ویروس ها و یا حمله

¹ Voice over Internet Protocol

² Packet Switch

³ مقاله امنیت سیستم های ارتباطی ثابت و همراه- ناصر نامخواه

¹DoS بسیار آسیب پذیر است. یکی دیگر از دلایل آسیب پذیری بیشتر VoIP در مقایسه با شبکه‌های سنتی وجود نرم افزارها و اجزاء بیشتر است. در واقع VoIP به لحاظ ساختاری، ابزارهای درگیر و مرتبط با IP را دو برابر می‌کند و این به معنی دو برابر شدن نقاط دسترسی مهاجمین به شبکه خواهد بود. با توجه به اینکه امروزه نفوذ به اغلب سرویس های اینترنتی توسط هکرها به سهولت قابل انجام است، در این روش کاربر عملاً تماس های خود را از طریق اینترنت با تمام اینترنتی ها مشترک نموده است!!²

¹ Denial of Service

فصل ۲

تاریخچه شبکه تلفن ثابت

برقراری ارتباط در شبکه تلفن ثابت ابتدا تنها به صورت نقطه به نقطه امکان پذیر بود. این شبکه از یک زنگ ساده و یک دستگاه فرستنده-گیرنده در دو طرف خط، جهت سیگنالینگ قبل از تماس و یک دستگاه سوئیچ به نام switch hook جهت برقراری تماس ها تشکیل می شده است. در ادامه و در سال های بعد هر تلفن به دستگاهی به نام سامانه تبادل تلفن محلی^۱ متصل شد. این سامانه ها توسط یک معبر مشترک^۲ به هم متصل شدند. به همین ترتیب با اتصال تسلسلی شبکه های محلی تشکیل شده، شبکه های شهرها، کشورها و قاره ها ایجاد شدند. سپس از طریق سامانه های خودکار سازی^۳، شماره گیری پالس^۴ بین دستگاه های تلفن و مبدل ها و بعدها بین خود مبدل ها ایجاد شد.

---

¹ Local telephone exchange

² Trunk

³ Automation

⁴ Pulse dialing

در ادامه توسعه روش های سیگنالینگ، آدرس دهی چند فرکانسی^۱ مطرح گردید. استفاده از این روش در شبکه های تلفنی در اواخر قرن بیستم بوسیله روش SS7 به اوج خود رسید.

در ابتدای توسعه شبکه های تلفن ثابت از جمله مسائل مطرح در برقراری ارتباط موضوع میزان کیفیت سرویس های ارائه شده در این شبکه ها بود. در این زمینه ارلانگ^۲ از اولین فعالانی بوده است که با بررسی مشکلات شبکه تلفن ثابت، برای تضمین سطح خاصی از کیفیت سرویس های ارائه شده، گام هایی برداشته است. شبکه PSTN نیز اولین نمونه از سامانه های طراحی شده به وسیله مهندسی ترافیک^۳ به منظور تضمین کیفیت خدمات ارائه شده^۴ به حساب می آید. این شبکه در ابتدا به صورت رقومی و مبتنی بر خطوط ثابت بود در حالیکه امروز سرویس های آن به صورت کاملاً دیجیتال ارائه می شود.

هم اکنون تعداد زیادی از شبکه های خصوصی وجود دارند که به شبکه PSTN جهانی متصل نیستند و معمولاً برای مقاصد نظامی از آن ها استفاده می شود. برخی از شبکه های خصوصی نیز با استفاده از دستگاه هایی موسوم به دروازه محدودکننده^۵، به PSTN جهانی متصل می شوند. نمونه ای از این دستگاه ها PBX^۶ نامیده می شود.

---

¹ Multi Frequency

² A. K Erlang

³ Traffic Engineering

⁴ Quality of Service

⁵ Limiter Gateway

⁶ Public branch Exchange ابزاری به منظور ایجاد یک سامانه تلفنی سازمانی است به طوری که به هر کارمند یک خط برای تماس های داخلی اختصاص داده شده و به صورت همزمان تعدادی خط خارجی بین کارمندان به اشتراک گذاشته می شود.

فصل ۳

انواع تهدیدات و حملات در شبکه PSTN

در این فصل به بیان برخی حملات و تهدیدهای مطرح روی شبکه های PSTN خواهیم پرداخت. شایان ذکر است مواردی همچون تهدیدات حوزه الکترومغناطیس و دسترسی فیزیکی نیز در این زمینه مطرح هستند که با توجه به ارائه این موارد در کتابچه های منتشرشده و عمومیت آن ها در اغلب حوزه های زیرمجموعه فناوری اطلاعات و ارتباطات از مطرح نمودن مجدد آن ها صرف نظر می شود.

فعال سازی نقاط ضعف امنیتی

فعال سازی و استفاده از نقاط ضعف امنیتی و درهای پشتی^۱ ناشناخته موجود در پروتکل های مخابراتی و تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری شبکه ارتباطات ثابت که توسط شرکت ها و کشورهای سازنده در آن ها گنجانده شده است از

---

^۱ Back door

مهم ترین تهدیداتی است که امنیت و پایداری کل شبکه را در معرض خطر قرار می دهد. این موضوع نیازمند عزم جدی در شناسایی و تولید محصولات راهبردی این حوزه به صورت بومی و دقت نظر مضاعف در نحوه و چگونگی بکارگیری تجهیزات و پروتکل های غیر بومی در شبکه های داخلی است.

عدم پشتیبانی مطلوب تجهیزات

یکی از مهم ترین آسیب پذیری های زیرساخت شبکه مخابراتی در کشور را می توان وابستگی به شرکت ها و کشورهای بیگانه در ارائه خدمات پشتیبانی تجهیزات بکارگیری شده در این شبکه به دلیل عدم تولید و پشتیبانی داخلی این تجهیزات دانست. از سوی دیگر کیفیت و میزان دسترسی شرکت های فروشنده این تجهیزات به اجزای شبکه، کنترل نشده و بعضاً بسیار زیاد است. بدیهی است هر کدام از این موارد می تواند امنیت و پایداری شبکه ملی را با چالش و خطر جدی روبرو نماید.

حمله به شبکه سیگنالینگ

اصولاً سامانه های سیگنالینگ ITU-T قبل از SS7 بسیار آسیب پذیر بودند. نتیجه ضعف این سامانه ها حملات متعددی از جمله BlueBoxing، RedBoxing، BlackBoxing، GoldBoxing ... بود که به شبکه ثابت انجام می شد. در بررسی امنیت شبکه سیگنالینگ SS7 نیز تهدیدهای مختلفی را می توان نام برد و در کل، شبکه SS7 (CCS7) به عنوان یک شبکه نا امن شناخته شده است. از آنجا که شبکه PSTN، خود از شبکه سیگنالینگ SS7 استفاده می کند پس تهدیدهای SS7 و حملاتی که ممکن است به آن انجام شود کل شبکه را هدف قرار می دهد.

به طور کلی گرچه امروزه دستکاری و تغییر اطلاعات این شبکه ها برای نفوذگران دشوار است ولی این موضوع، به تنهایی برای تضمین امنیت اطلاعات روی این شبکه ها، خصوصاً در شرایط مخاصمات موجود بین المللی کافی نیست.

حمله میانی^۱

این حمله پایه‌ای، به منظور دسترسی به خط مشترک شبکه تلفن ثابت مورد استفاده قرار می‌گیرد. این حمله می‌تواند زمینه‌ای برای سایر حملات نظیر دستکاری^۲ تماس و اطلاعات، نمایش جعلی^۳ و شنود^۴ باشد. در این حالت خط مشترک قطع شده و یک دستگاه سخت افزاری که دارای دو درگاه زوج سیم ورودی و خروجی است، بر روی آن نصب می‌شود. در چنین حالتی می‌توان دستکاری‌های زیادی بر روی اطلاعات کاربر انجام داد.

فرض کنید کاربر بخواهد مبلغی را از یک حساب به حساب دیگر واریز کند در این صورت مهاجم منتظر می‌ماند تا کاربر اطلاعات مربوط به تأیید هویتش را بر روی خط بفرستد. سپس کنترل تماس را در اختیار گرفته و مبلغ مورد نظر را به حساب خود منتقل می‌کند!

سوء استفاده از سرویس^۵

سوء استفاده از سرویس می‌تواند ابعاد گوناگونی داشته باشد. فرض کنید که نفوذگر می‌خواهد هزینه زیادی را به صورت حساب یک مشترک تحمیل کند. او می‌تواند بارتراپیکی تماس‌ها و یا داده‌های قربانی را افزایش داده و یا تماس‌های راه دور برقرار کند. اکثر این سوءاستفاده‌ها با اهداف مالی صورت می‌گیرد.

---

¹ Man-in-the-Middle

² Manipulation

³ Misrepresentation

⁴ Eavesdropping

⁵ Service Abuse

فصل ۴

راهکارهای مقابله با تهدیدات

در این فصل به ارائه راهکارهای مقابله با تهدیدات و حملات شبکه های ارتباطی ثابت، مبتنی بر اصول پدافند غیر عامل پرداخته شده است.

اصل اختفاء

رمز نگاری داده‌های در حال مبادله مهمترین وجه اختفاء در ارتباطات تلفن ثابت است. البته اختفاء در این زمینه مصادیق دیگری دارد که در زیر به آنها اشاره شده است:

✚ تغییر مکان منطقی اجزاء با کارکردهای مشخص

✚ شبکه‌های خصوصی مجازی

✚ اختفای اماکن از طریق تلفیق اماکن با کارکردهای گوناگون در یک

مکان جغرافیایی

+ اختفای تماس‌ها از طریق تغییر مشخصات قراردادی

+ استفاده مناسب از تنوع کاربری، و ایجاد و برقراری تماس‌ها در کلاف‌هایی از تماس‌های عمومی که توسط مهاجم به سهولت قابل تشخیص و رویت نباشد

+ حذف نقاط با ارزش از روی نقشه‌هایی که به دلیل خاص‌ی باید در رسانه‌های گروهی منعکس شود

+ اختفای مشخصات تجهیزات و توصیفات اجزای با ارزش شبکه و نیز توصیفات دارایی‌های با ارزش موجود در شبکه تلفن ثابت

اصل استتار

استتار در شبکه تلفن ثابت دارای مصادیقی است که در ادامه به بخشی از آن‌ها اشاره می‌شود:

+ استتار درون‌شبکه‌ای: عبارت است از اینکه در درون شبکه دارایی‌های با ارزش تا حد امکان مشابه دیگر دارایی‌ها جلوه داده شوند.

هدف اصلی در این روش استتار آن است که نقش و جایگاه یک دارایی از دید عناصر شبکه به خوبی قابل شناسایی و حدس زدن نباشد. به عنوان مثال یک مشترک نباید بتواند به راحتی تشخیص دهد که مرکز مخابراتی وی یک مرکز محلی، منطقه‌ای یا ملی است. همچنین بر اساس اصل دسترسی افراد به اطلاعات در حد لزوم، این استتار حتی در قبال پرسنل فنی شبکه نیز توصیه می‌شود به عنوان مثال در مواقعی می‌توان به گونه‌ای عمل کرد که مشخصات فنی ارتباطات مهم، حساس و حیاتی در هر

موقعیت از شبکه مشابه مشخصات فنی عموم ارتباطات موجود در آن منطقه محلی باشد.

✚ استتار برون شبکه‌ای: عبارت است از اینکه دارایی‌های با ارزش از دید خارج از شبکه قابل تمییز از دارایی‌های عادی نباشد.

از دید خارج از شبکه مجموعه‌ای از پارامترها از قبیل مشخصات مربوط به ترافیک ارتباطات، تدابیر امنیتی که ذینفعان شبکه جهت حفاظت از آن اتخاذ می‌کنند و دامنه و کیفیت مخاطبین و مراجعات انسانی به یک عنصر، توصیف‌گر سطح اهمیت آن در شبکه است. یکی از مهم‌ترین ابزارهایی که در حصول به چنین پارامترهایی مورد استفاده قرار می‌گیرد، تحلیل‌های آماری ترافیک است. به همین دلیل لازم است تدابیری اتخاذ شود که یا امکان تحلیل آماری از دشمن گرفته شود و یا با تحت تأثیر قرار دادن داده‌ها سعی در گمراه نمودن دشمن در تحلیل آماری شود. از این رو یکی از روش‌های ارائه داده غلط به دشمن اینست که داده‌های ترافیک به گونه‌ای تنظیم شود که تحلیل‌های آماری روی تماس‌های مهم، حساس و حیاتی مشابه سایر تماس‌ها باشد. همچنین با توجه به این استدلال که معمولاً میزان اهمیت یک دارایی نسبت منطقی با میزان تدابیر امنیتی مربوطه دارد؛ لذا یک رویکرد صحیح اینست که تدابیر امنیتی که برای حفاظت از دارایی‌های مهم، حساس و حیاتی اتخاذ می‌شود مشابه تدابیر امنیتی عمومی به نظر برسد.

اصل استحکامات و موانع

در شبکه تلفن ثابت از گونه‌های مختلفی از استحکامات و موانع می‌توان بهره برد. از استحکامات فیزیکی گرفته تا روش‌های نرم‌افزاری کنترل دسترسی ها که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌گردد.

✚ استفاده از انواع سازوکارهای دفاعی نرم‌افزاری از جمله:

- دیوارهای آتش
- سامانه‌های کنترل دسترسی
- کشف و توقیف رفتارهای نامتعارف
- سامانه‌های تشخیص حمله و نفوذ

✚ استفاده از فاصله

این روش به انواع تدابیری اشاره دارد که فاصله ابزارهای موجود در دست دشمن را از ابزارهایی که به واقع می‌تواند شبکه را مورد تهدید قرار دهد، زیاد می‌کند. به عنوان مثال بومی‌سازی قراردادهای شبکه‌ای باعث ایجاد فاصله شبکه با معیارهای استاندارد و به همین تناسب دشواری شناخت شبکه توسط دشمن می‌شود.

✚ استفاده از توپوگرافی

این روش شامل استفاده از پتانسیل های ماهوی در شبکه تلفن ثابت که برخاسته از الگوهای استفاده محلی از این شبکه است؛ می‌شود.

✚ استفاده از زیستگاه‌ها

در این روش از تجمع‌های مفید دارایی های معمولی جهت محافظت از دارایی‌های مهم، حساس و حیاتی بهره‌گیری می‌شود. به عنوان مثال

ارتباطات مهم، حساس و حیاتی با خارج از کشور، می‌تواند از طریق شماره‌هایی صورت پذیرد که در محدوده شماره‌های مناطقی از کشور است که مهاجرین بیشتری در خارج از کشور دارد.

اصل پراکندگی

به طور کلی ایجاد پراکندگی در دارایی‌های مهم، حساس و حیاتی از لحاظ فیزیکی و منطقه‌ای به عنوان یک اصل دفاعی ضرورت دارد. به عنوان مثال لازم است:

- ✚ حتی‌المقدور تأسیسات مهم، حساس و حیاتی شبکه از جمله مراکز منطقه‌ای و ملی به صورت پراکنده در جغرافیای کشور قرار داده شود.
- ✚ ارتباط‌های با ارزش دارای پراکندگی زمانی یا مکانی باشند.

اصل توزیع شدگی

توزیع شدگی در شبکه تلفن ثابت به معنای ایجاد شرایطی برای توزیع ارزش دارایی‌ها، و نیز حمایت عملکردی اجزاء شبکه از یکدیگر در شرایط بحران است. توزیع شدگی مصادیق متعددی دارد از جمله:

- ✚ توزیع تماس‌ها از طریق استفاده از خطوط تماس متعدد
- ✚ توزیع داده تماس‌هایی مثل نمابر بر روی تماس‌های توزیع شده
- ✚ توزیع تجهیزات و اجزاء به منظور ایجاد افزونگی پشتیبان
- ✚ ایجاد افزونه برای انبارهای داده‌ای
- ✚ نیروهای انسانی متعدد برای مدیریت و نگهداری اماکن و تجهیزات خاص

اصل فریب

این اصل شامل قرار دادن ساز و کارهایی در جهت شناسایی هدف های اشتباه و ائتلاف انرژی مهاجمین می شود. از جمله مکانیزم های این روش می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

✚ ایجاد مکانیزم های ظرف عسل^۱

✚ تنظیم اطلاعات اشتباه در پیغام های امضای تجهیزات

✚ مهم جلوه دادن اطلاعات بی ارزش

---

^۱ Honey Pot سیستم یا قسمتی از یک سیستم است که برای فریب دادن کاربر غیر مجاز به صورت عمدی گذاشته می شود.